

ning till Ålands landsting med förslag att land-

N:o 15/1950.

skapet måtte för 1 år i sänder teckna tre platser i

Åbo svenska avdelning av General Mannerheims Barnskyddsförbund.

Från General Mannerheims Barnskyddsförbunds avdelning i Åbo erhöill landskapsnämnden för någon tid sedan ett erbjudande att få teckna tre platser i dess svenska barnsjukhus för ett år i sänder och beslöt landskapsnämnden omedelbart uppdraga åt landskapshälso-systemern att införskaffa närmare utredning i ärendet. Hon råkade emellertid just då vara bortrest, så att hon först nu kunnat ställa de av henne införskaffade uppgifterna till landskapsnämndens förfogande.

Landskapsnämnden anser, att den förebragta utredningen visar, att ett ofrånkomligt behov av barnsjuk<sup>-hus-</sup>platser föreligger och att detta behov i viss utsträckning skulle kunna tillgodoses genom att landskapet tecknar de erbjudna platserna, dock endast för ett år i sänder. Detta emedan landskapsnämnden räknar med att behovet av dessa platser skall upphöra i och med att barnavdelningen vid Ålands centralsjukhus blir färdig. Landskapsnämnden utgår ifrån att det knappast skall möta några svårigheter med compensationen av dessa

utgifter, då tillräckligt med platser inte i detta nu finnes på statens barnsjukhus' avdelningar och då det är ett provisorium i den avdelning i Ålands centralsjukhus, vars underhållskostnader man rimligtvis måste räkna med att för framtiden skola kompenseras. Landskapsläkarens, landskapshälsosystemens och Åbo svenska avdelnings av General Mannerheims Barnskyddsförbund skrivelser i ärendet biläggas i avskrift.

I anslutning till vad ovan framhållits får landskapsnämnden vördsamt föreslå

att Landstinget måtte anvisa nödiga medel, högst 90.000 mark, för tecknande av 3 platser i

Åbo svenska avdelnings av General Mannerheims Barnskyddsförbunds barnsjukhus för 1950.

Mariehamn den 28 februari 1950.

På landskapsnämndens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält.

Landskapskamrer

Werner Eker.

Mariehamn den 24 febr. 1950.

Till Ålands Landskapsnämnd.

Enligt uppgifter från kyrkoherdeämbetena i landskapet har 16 barn i åldern 0 - 7 år avlidit under år 1949. Dessa äro fördelade på nedannämnda kommuner:

|                  |   |
|------------------|---|
| Finström .....   | 1 |
| Föglö .....      | 1 |
| Geta .....       | 1 |
| Hammarland ..... | 1 |
| Jomala .....     | 4 |
| Kumlinge .....   | 1 |
| Kökar .....      | 3 |
| Mariehamn .....  | 3 |
| Saltvik .....    | 1 |

Summa 16

Av dessa hade med all säkerhet en del kunnat räddas, om de i tid kommit för behandling till barnsjukhus.

Enligt uppgifter från läkarna i landskapet har följande antal barn sänts till specialbehandling å barnsjukhus

|                   |                                      |
|-------------------|--------------------------------------|
| Dr. Sjöblom ..... | 7                                    |
| " Torckell .....  | 7                                    |
| " Hellström ..... | 2                                    |
| " Tudeer .....    | (5-7) anser sig inte kunna uppge den |

exakta summan.

Dessa barns öden har inte kunnat följas. Huru många tillfrisknat och huru många avlidit vet ingen. Dock vet en av läkarna i ett av fallen att patienten inte blev emottagen på Åbo länssjukhus, på grund av platsbrist. Modern måste med det sjuka barnet fortsätta resan till Helsingfors, där plats med svårighet kunde ordnas på Barn

kliniken. Barnet avled dock senare. Männe inte också här en i ti  
bringad hjälp hade kunnat rädda barnets liv.

Under år 1949 har i landskapet företagits två barnrådgivnings-  
turnéer, där rådgivande läkaren varit specialist på barnsjukdomar.

Brändö i oktober med dr. O. Palmberg, privat praktiserande barn-  
läkare i Åbo.

Geta i juli med dr. L. Gripenberg från barnkliniken i H:fors.

Turnéerna gav följande resultat:

|        | Antal undersökta<br>barn 0-7 år | Till läkare sän-<br>da barn | Anemi | Ac. luftvägskatarr | Ac. tarmkatarr | Matsmältningsrubb-<br>ning | Hudåkommor | Medfödda fel |
|--------|---------------------------------|-----------------------------|-------|--------------------|----------------|----------------------------|------------|--------------|
| Brändö | 86                              | 4                           | 3     | 1                  | 1              | 3                          | 6          | 4            |
| Geta   | 45                              | 2                           | 2     |                    | 1              | 2                          | 4          | 3            |
| Summa  | 131                             | 6                           | 5     | 1                  | 2              | 5                          | 10         | 7            |

Av ovanstående framgår att 6 barn sänts till läkare, men tabellen  
visar inte huru många av barnen hade av barnläkaren rekommenderats  
till intagning å barnsjukhus om Åland haft dylika platser att tillgå.

Här må heller inte förbigås behovet av vårdplatser för sjuka skol-  
barn. På barnsjukhus vårdas ju barn till 15 års ålder. Om behovet  
av dessa må dock skolläkarens rapporter ge närmare uppgifter.

I detta nu utestänga höga vårdavgifter på privatsjukhus och en  
skriande platsbrist på statens barnsjukhus Ålands sjuka barn från  
att erhålla nödig vård. Därför borde nu då Åland erbjudes platser  
på ett svenskt barnsjukhus i Åbo, ingenting få stå hindrande i vägen.

I samband med detta må också framhållas, att speciellt vid vården  
av sjuka barn är det av största vikt att patient och sköterska tala  
samma språk.

Enligt uppdrag.

Maj-Lis Blom

Landskapshälsosyster-barnmorska.

Avskriftens riktighet bestyrker; Mariehamn, å landskapsstyrel-  
sens registratorskontor, den 28 februari 1950.

Ex officio.

Registrator

*Anne-Maj Dahlblom*

Anne-Maj Dahlblom.

Avskrift.

Landskapsläkaren  
i  
landskapet Åland.

Mariehamn 23/2 1950.

Till landskapsnämnden i landskapet Åland.

Mariehamn.

Såsom av landskapsnämnden känt är besökte doktor Palmberg Mariehamn senaste höst för att få landskapsnämnden att taga ställning till det erbjudande Röda Korset i Åbo avdelning gjort för tecknande av platser i det nu nästan färdiga barnsjukhuset i Åbo. Vid det möte doktor Palmberg sammankallat och vid vilket även undertecknad var närvarande uttalade sig lantrådet Strandfält i den riktning att han skulle göra allt för att landskapet skulle få de erbjudna 4 platserna. Stadsläkaren Jansson däremot ansåg att dylika platser icke skulle behövas och motsatte sig tecknandet av dem. Enligt doktor Palmbergs utsago borde platsteckningen ha skett inom november månad 1949. Jag har dock konstaterat att landskapsnämnden ingenting gjort i saken, troligen just därför att doktor Jansson icke var med om teckningen av de mera än nödvändiga specialplatserna.

Vid samtal med övriga läkare i landskapet har jag fått den uppfattningen att de dela min åsikt, att landskapet kommer att göra ett stort felsteg, om anslutning icke sker till ifrågavarande barnsjukhus.

Tisdagen den 21 februari, alltså för ett par dagar sedan, kom jag i kontakt med medlemmen av landskapsnämnden Paulson och fick jag då veta att ett ytterligare erbjudande tillställts landskapsnämnden, men att denna ännu icke tagit någon som helst ställning i saken, varken nekande eller jakande. Igår besökte mig landskapshälsosystemen fröken Maj-Lis Blom och hade hon med sig den skrivelse landskapsnämnden fått från Åbo och konstaterade jag att erbjudandet denna gång gäller 3 platser med en årlig grundavgift på 30.000 mk per plats eller allt som allt 90.000 mk. Denna summa är en бага-

tell och borde sålunda icke på något sätt kunna avskräcka landskapsnämnden. Då Åland säkert icke inom de närmaste 50 åren kommer att kunna bestå sig med en egen barnläkare, då sådana icke finnas att få, är det därför absolut nödvändigt att landskapet tager emot den utsträckta handen i en så viktig fråga som denna. Om landskapet eller närmare dess organ landskapsnämnden, icke nu sköter om att anslutning till det nya barnsjukhuset sker, så begår den ett oförlåtligt felsteg för vilken landskapsnämnden i framtiden kommer ha säkert att klandras, sedan vi kommit så långt att den stora allmänheten vaknar och ser, huru nödvändiga specialplatserna för vården av sjuka barn äro. Det är en sak som gäller landskapets väl och och bär sålunda icke försummas. Jag ber sålunda att landskapsnämnden utan tvekan gör ett gott beslut och ansluter sig till sjukhusifråga, innan porten stänges, 1 plats har redan gått förlorad, ty det första anbudet gällde 4 platser och snart går det på samma sätt med de nu 3 erbjudna. Min åsikt är att landskapsnämnden bör smida nu medan järnet är varmt.

Högaktningsfullt

K. Sjöblom.

K. Sjöblom.

Avskriftens riktighet bestyrker; Mariehamn, å landskapsstyrelsens registratorskontor, den 28 februari 1950.

Ex officio.

Registrator

Anne-Maj Dahlblom.

# Avskrift.

General Manneheims Barnskyddsförbund

Åbo svenska avdelning r.f.

Åbo den 8 februari 1950.

Till Landskapsnämnden för landskapet Åland.

Mariehamn.

Då vi kunnat konstatera att intresse visats på Åland, som har brist på barnsjukhusplatser, för platsteckning i den barnsjukhusavdelning som öppnas i anslutning till vår barnavårdsanstalt i Åbo, föreslå och anhålla vi att Landskapet Åland måtte teckna 3 driftsplatser för ett år i sänder och samtidigt utse en representant till sjukhusfullmäktige och en suppleant för denne.

Då de åboländska kommunerna redan tecknat sina platser och utsett sina representanter i fullmäktige och då fullmäktige sannolikt komma att sammanträda innan Landskapet fattat definitiv ståndpunkt till förslaget, föreslå vi att Landskapsnämnden måtte utse en observatör att närvara vid eventuella sammanträden.

Bifogat översända vi en approximativ budgetkalkyl samt ett förslag till plats- och kostnadsfördelningsplan. Vi be få framhålla, att platsteckningen endast gäller driften av barnsjukhusavdelningen, då grundläggningskostnaderna erhållits såsom gåva. Avsikten är att driva anstalten i Mannerheimförbundets Åbo svenska avdelning r.f:s namn tills Svenska Åbolands Interkommunala Sjukhusförbund blivit bildat. Avdelningen kommer sålunda att vara representerad i det gemensamma förvaltningsorgan som nu tillsättes.

Såsom information meddela vi att avsikten är, att så snart kommunerna i svenska Åboland önska utvidga anstalten till ett interkommunalt sjukhus överlämna anstalten till Kommunalförbundet.

I detta nu uppföres:

a) 1) Barnavårdsanstalten:

- 1 barnsjukhusavdelning med 18 barn- & 3 mödraplatser,
- 1 barnavårdsinstitut.

- 2) Samtliga personalbostäder för hela sjukhusprojektet.
- 3) Samtliga ekonomieutrymmen såsom kök, matsalar, kanslier förråd, lagerlokaler och tvättinrättning.
- 4) Röntgenavdelning.
- 5) Hyreslokal för sv. Åbolands tuberkulosdispensär.
- 6) Utrymmen för laboratorier och läkarmottagning.

Samtliga installationer av vatten-, värme- och elektriska ledningar liksom luftkonditioneringen göras så dimensionerade, att fullföljandet av projektet endast innebär en påbyggnad. Byggnadskube i detta första etappbygge är ca. 16.000 m<sup>3</sup>.

Vid ombildning till interkommunalt sjukhus tillbygga kommunerna

1 vinkelvåning innehållande:

1 kirurgisk avdelning med 15 platser

1 förlossningsavdelning med 10 "

1 våning för inre medicin med 15 "

1 utbyggnad med operationsavdel-

ning, apotek, bårtrum och rådgivningsbyrå.

Dessa utrymmen kräva en byggnadskub om ca 7.300 m<sup>3</sup>.

Högaktningsfullt

General Mannerheims Barnskyddsförbund

Åbo svenska avdelning r.f.

Ordförande Tor Erik Lassenius.

Tor Erik Lassenius.

Sekreterare K. Leon-Lindh.

K. Leon-Lindh.

Avskriftens riktighet bestyrker; Mariehamn, å landskapsstyrel-

sens registratorskontor, den 28 februari 1950.

Ex officio:

Registrator

Anne-Maj Dahlblom.

Förslag till fördelning av kommunernas driftkostnader för barnavdelningen.

|                   | Platsantal | Grundavgift | Beräknade<br>vård dagar<br>per år | Dygnavgift | Summa       | Summa årsavg. |
|-------------------|------------|-------------|-----------------------------------|------------|-------------|---------------|
| Hitis             | 1/2        | 15.000:-    | 86                                | 442        | 38.012:-    | 53.012:-      |
| Dragsfjärd        | 1 1/2      | 45.000:-    | 288                               | "          | 127.296:-   | 172.296:-     |
| Västanfjärd       | 1/2        | 15.000:-    | 115                               | "          | 50.830:-    | 65.830:-      |
| Kimito            | 2          | 60.000:-    | 403                               | "          | 178.126:-   | 238.126:-     |
| Pargas köping     | 3          | 90.000:-    | 594                               | "          | 262.540:-   | 352.548:-     |
| Pargas landskomm. | 1 1/2      | 45.000:-    | 360                               | "          | 159.120:-   | 204.120:-     |
| Nagu              | 1          | 30.000:-    | 187                               | "          | 82.654:-    | 112.654:-     |
| Iniö              | 1/2        | 15.000:-    | 50                                | "          | 22.100:-    | 37.100:-      |
| Korpo             | 1          | 30.000:-    | 151                               | "          | 66.742:-    | 96.742:-      |
| Houtskär          | 1/2        | 15.000:-    | 122                               | "          | 53.924:-    | 68.924:-      |
| Åland             | 3          | 90.000:-    | 524                               | "          | 231.608:-   | 321.608:-     |
|                   | 15         | 450.000:-   | 2.880                             |            | 1.272.960:- | 1.722.960:-   |

276

Aproximativ budgetkalkyl för barnvårdsanstalten  
barnavdelningen och barnvårdarinneinstitutet.

1950.

Utgifter:

|                                                              |                   |
|--------------------------------------------------------------|-------------------|
| Löner                                                        | 2.544.000:-       |
| Kost för 16 pat. och 10 elev. å 80/dag                       | 748.000:-         |
| Mediciner, laboratorie- o. röntgenavg.                       | 288.000:-         |
| Värme och lyse                                               | 123.000:-         |
| Inventarieunderhåll                                          | 50.000:-          |
| Tvätt och rengöring                                          | 55.000:-          |
| Räntekostnader (inredning av sjukhus, kök,<br>tvättinrättn.) | 400.000:-         |
| Kansli- och transportutgifter                                | 50.000:-          |
| Försäkringar                                                 | 40.000:-          |
| Folkpensioner och barnbidrag                                 | 127.000:-         |
| Förvaltning och dispositionsmedel                            | 25.000:-          |
|                                                              | <hr/> 4.450.000:- |

Inkomster enl. alt. I.

|                                                                                 |                   |
|---------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Barnvårdarinne-elev.kursavg. å 4500/mån                                         | 972.000:-         |
| Statsunderstödet minimum                                                        | 70.000:-          |
| Understöd från Mannerheimförbundet                                              | 100.000:-         |
| Utsocknes patientavgifter:                                                      |                   |
| 4 pat. i del.rum å 300:-                                                        | 432.000:-         |
| 2 " " " " 500:-                                                                 | 360.000:-         |
| Mediciner, laborat. o. röntgenavg.                                              | 252.000:-         |
| Patientavg. från medlemskommuner 8 å 100:-                                      | 290.000:-         |
| Grundavgift för 15 teckn. plats. å 30.000:-                                     | 450.000:-         |
| Uttaxering beräknad enligt en medelbeläggning<br>av 8 platser å 2.880 vård dag. | <hr/> 1.272.000:- |
|                                                                                 | 4.450.000:-       |